

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

The Relationship between Strategic Leadership of School Administrators and Effectiveness of World-Class Standard Schools under the Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum

ณัฐณิธ รัตนพั่งสกุล^{1*} และ เพียงแข ภูผายาง²

Nattanit Rattanapanungsakul^{1*} and Piangkae Poophayang²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

¹ Graduate Student of Master Degree in Educational Administration,
Chaiyaphum Rajabhat University

² Assistant Professor, School of Program in Educational Administration,
Chaiyaphum Rajabhat University

* Corresponding Author: nattanit2012@gmail.com

(Received: 2023-04-04; Revised: 2023-04-11; Accepted: 2023-05-16)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 458 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 85 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 4 ด้าน คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับร้อยละ 53.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Y = .286 + .338 (X_3) + .268 (X_1) + .184 (X_2) + .126 (X_4)$$

$$Z = .306 (ZX_3) + .231 (ZX_1) + .166 (ZX_2) + .111 (ZX_4)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิผลของโรงเรียน, โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of strategic leadership of school administrators and the level of effectiveness of school administrators in World-Class Standard Schools, 2) to study the relationship between strategic leadership of school administrators and effectiveness of World-Class Standard Schools, and 3) to study the strategic leadership affecting the effectiveness of World-Class Standard Schools, under the Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum. The sample used in this study consisted of administrators and teachers. The sample size of 458 was determined by using Krejcie & Morgan's formula and stratified random sampling technique. The research instrument used in this study was a 85 items of 5-point rating scale questionnaire with an index of congruence between 0.8 - 1.0 and the range of the confidence value was .989. The statistics used for the data analysis

were mean, standard deviation, Pearson's Product-Moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

Findings showed that;

1) The level of strategic leadership of school administrators was at the highest level, and the level of effectiveness of school administrators in World-Class Standard Schools, was at the high level. 2) The relationship between strategic leadership of school administrators and effectiveness of World-Class Standard Schools under the Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum, according to the opinions of teachers for overall revealed a high correlation ($r = .722$) at the significance level of .05. 3) There were four aspects of strategic leadership affecting the effectiveness of World-Class Standard Schools consisting of the control and evaluation (X_3), the organizational direction of the strategy (X_1), the implementation of the strategy (X_2), and the organizational culture development (X_4). The predictive coefficient or predictive power was 53.2 at the significance level of .05. The construction of the equation in standardized and unstandardized scores were as followed:

$$Y = .286 + .338 (X_3) + .268 (X_1) + .184 (X_2) + .126 (X_4)$$

$$Z = .306 (ZX_3) + .231 (ZX_1) + .166 (ZX_2) + .111 (ZX_4)$$

Keywords: Strategic Leadership, School Effectiveness, World-Class Standard Schools

บทนำ

ปัจจุบันนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาก้าวสู่มาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ ส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาผู้เรียนหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วน ในการยกระดับ

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล โรงเรียนจึงเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จได้เป็นอย่างดีว่าได้ดำเนินการบริหารจัดการประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเพียงใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากคู่มือแนวทางดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (ปรับปรุง พ.ศ. 2561) มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นพลโลก 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล 3) ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาและนำไปปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษาก้าวไปในทิศทางที่เหมาะสม อันเป็นหัวใจของการบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผน กำหนดแผนที่แตกต่างจากผู้อื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ แต่ถ้าปราศจากการวางแผนสถานศึกษาจะไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานและไม่มีแผนที่จะปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (ภารดี อนันต์นาวิ, 2553) ดังนั้น การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ควรต้องศึกษาแนวคิดวิธีการต่าง ๆ ซึ่งผู้นำระดับสูงหรือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบของความเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูงความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต วิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา การกำหนดวิสัยทัศน์ (DuBrin, 2004) จึงแสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสถานศึกษา โดยผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการประสานงานกับบุคลากร และทุกส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและตรงตามความต้องการของสังคม (สุทธิชัย นาคะอินทร์, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากลจำนวน 21 โรงเรียน ทำหน้าที่ ส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ โดยมีจุดเน้นมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านระบบบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ, 2565) ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และเป็นผู้นำที่

แสดงออกในการพัฒนาองค์การในเชิงกลยุทธ์ มีการคาดการณ์และมีมุมมองระยะยาวเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถประเมินและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม รวมทั้งเป็นผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรสามารถพัฒนาอย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน (วิรินทร์รัตน์ เสือจอย, 2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารที่จะนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา และมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก
2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโครงการมาตรฐานสากล จำนวน 21 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 ซึ่งประกอบด้วยครู จำนวน 1,567 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 238 คน รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 1,805 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนโครงการมาตรฐานสากล จำนวน 21 โรงเรียน ประกอบด้วย ครู 310 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 148 คน รวม 458 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) และสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานภาพ (ครูและผู้บริหารสถานศึกษา) เป็นชั้นในการแบ่ง (strata) จากนั้นเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างกับจำนวนประชากรในแต่ละชั้นเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างในทุกชั้นภูมิ.

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร 2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 4) การสร้างวัฒนธรรมขององค์กร 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล 3 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะผู้เรียน 2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร 2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 4) การสร้างวัฒนธรรมขององค์กร 5) การบริหารจัดการทรัพยากร จำนวน 40 ข้อ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีจำนวน 3 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะผู้เรียน 2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ จำนวน 45

ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) โดยมีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล และศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีสร้างแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80 -1.00

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 คน ได้แก่ โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา และโรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .390 - .830 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .568 - .914 ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach เท่ากับ .989

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามวิจัยให้กับสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 21 โรงเรียน ได้แก่ ครูจำนวน 310 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 148 คน รวมทั้งสิ้น 458 คน โดยได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 458 คน นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามมาทำการลงข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 การวิเคราะห์หาระดับความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

6.4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 67.70 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51, SD = 0.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดทิศทางขององค์การ ($\bar{X} = 4.55, SD = 0.44$) รองลงมา คือ การบริหารจัดการทรัพยากร ($\bar{X} = 4.51, SD = 0.49$) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.50, SD = 0.47$) การสร้างวัฒนธรรมขององค์การ ($\bar{X} = 4.50, SD = 0.46$) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.47, SD = 0.46$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41, SD = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ($\bar{X} = 4.47, SD = 0.52$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ($\bar{X} = 4.44, SD = 0.52$) และด้านคุณลักษณะผู้เรียน ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ($\bar{X} = 4.33, SD = 0.59$) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	XTotal	Y1	Y2	Y3	YTotal
X1		.837*	.691*	.746*	.693*	.894*	.599*	.629*	.663*	.665*
X2			.686*	.719*	.695*	.889*	.586*	.640*	.621*	.650*
X3				.702*	.812*	.882*	.617*	.586*	.666*	.658*
X4					.699*	.872*	.571*	.556*	.629*	.618*
X5						.885*	.536*	.563*	.624*	.606*
XTotal							.657*	.672*	.724*	.722*
Y1								.825*	.833*	.941*
Y2									.870*	.947*
Y3										.950*
YTotal										

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม (XTotal) กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวม (YTotal) มี

ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Y_3) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r= .666$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Y_3) ($r= .663$) และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (Y_2) ($r= .640$) ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β)

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p -Value
	B	S.E _B	β		
ค่าคงที่	.286	.184		1.554	.121
X_3 การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	.338	.054	.306	6.231	.000*
X_1 การกำหนดทิศทางขององค์กร	.268	.075	.231	3.595	.000*
X_2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	.184	.069	.166	2.680	.008*
X_4 การสร้างวัฒนธรรมขององค์กร	.126	.060	.111	2.083	.038*
$R = .730, R^2 = .532, \text{Adjusted } R^2 = .528, \text{S.E.est} = .35289, F = 128.837$					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า เมื่อนำตัวแปรทั้ง 4 ด้าน คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (X_4) จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณเท่ากับ .730 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มากที่สุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) ($\beta = .306$) รองลงมา คือ การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) ($\beta = .231$) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) ($\beta = .166$) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (X_4) ($\beta = .111$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ .306, .231, .166 และ .111 ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 53.2 และสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .286 + .338 (X_3) + .268 (X_1) + .184 (X_2) + .126 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .306 (Z_{X_3}) + .231 (Z_{X_1}) + .166 (Z_{X_2}) + .111 (Z_{X_4})$$

การอภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มีการนำกลยุทธ์ต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีการวิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียน วางแผน ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาให้สถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson and Scholes (2003) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาพบว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการพัฒนากลยุทธ์และเป็นผู้ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยข้อมูลในการออกแบบองค์การผ่านกลยุทธ์ในการวิเคราะห์ การวางแผนกลยุทธ์ ดังนั้น บทบาทด้านความคิดที่เพิ่มเติมอย่างเด่นชัดของผู้นำกลยุทธ์ คือการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดประสงค์ที่ชัดเจน อันนำไปสู่การกำหนดตัวอื่นๆ ในองค์กรที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริง นอกจากนี้เมื่อพิจารณารายด้าน ผู้วิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์สถานการณ์ภายในและภายนอกองค์กร ศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์

อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บุคลากรมองเห็นเป้าหมายเดียวกันนำไปปฏิบัติให้สามารถดำเนินการบริหารจัดการองค์การไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Schermerhorn (1999) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับการสำรวจสภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดทิศทางขององค์การ เป็นวิธีการหรือแผน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ช่วยให้องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดกลยุทธ์จะกำหนดทิศทางและกำหนดโครงสร้างงานซึ่งการบริหารจะใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยอาศัยการวางแผนกลยุทธ์ ยุทธวิธี และการปฏิบัติการ สอดคล้องกับงานวิจัยของรีน หมิ่นโกตะ (2557) ได้ศึกษากระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการศึกษาพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถบริหารบุคลากรขององค์การ ร่วมกันใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของบุคลากร เพิ่มสมรรถนะในการทำงาน มีการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า และ มีการสนใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรด้วยการเสริมแรง ด้วยวิธีที่เหมาะสม

2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล ต้องมีความพร้อมในการรับประเมินตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ได้ดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ และสามารถบริหารจัดการโรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) นำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาใช้ในการบริหารจัดการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Bailey (2007) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และความพร้อมของครูในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผลปรากฏว่า ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับสูง ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นของครู ได้แก่ ความต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ความกระตือรือร้นเพื่อแสวงหาเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยี สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ที่ทันสมัย

แปลกใหม่ การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาอยู่เสมอ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ รองลงมาคือ ด้านการยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา เตจ๊ะ (2564) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนั้น ผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องเป็นผู้นำที่มีคุณสมบัติที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้ เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของ Kinicki and Williams (2009) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นขั้นตอนหนึ่งในการจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก ก่อนที่จะมีการจัดทำโครงการ โดยใช้เครื่องมือและเทคนิคการวางแผนกลยุทธ์ คือ การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์เพื่อหา จุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อโรงเรียน เพื่อเข้าใจถึงสภาพที่แท้จริงในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ทำให้กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับภารกิจของโรงเรียน สอดคล้องงานวิจัยของ หัสรินทร์ ดอนดี (2564) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันระดับสูงในทางบวก และสอดคล้องงานวิจัยของนัฐชา แลบัวและกุลจิรา รักษานคร (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์

ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับด้านมากที่สุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) รองลงมา คือ การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 53.2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาลี ทองโพธิ์ใหญ่ (2566) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่าตัวทำนายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เรียงลำดับด้านมากที่สุด คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ รองลงมา คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร และด้านการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ร้อยละ 94.50 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาก้าวสู่มาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับแนวคิดของ Davies & Davies (2010) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและสร้างขีดความสามารถขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและควบคุม กระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความรุ่งเรืองที่ยั่งยืนให้กับองค์กรได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของณิศา เวชญาณลักษณ์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ สภาวะที่ผู้นำสามารถมองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้นำจะมีพฤติกรรมที่มีทิศทางและวัตถุประสงค์ มีกระบวนการที่แสดงให้เห็นในการกำหนดทิศทางที่สอดคล้องเข้ากับการเปลี่ยนแปลง จากสิ่งแวดล้อมภายนอกและการกระตุ้นสร้าง

แรงบันดาลใจให้กับสมาชิก และนำเข้าสู่กระบวนการพัฒนา ความสามารถของตนเองไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจ และวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับเปลี่ยนองค์การให้ดีขึ้น และผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 4 ด้าน คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_3) การกำหนดทิศทางขององค์การ (X_1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_2) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์การ (X_4) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานนำมาซึ่งประสิทธิผลและความสำเร็จของสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีกลไกและเครื่องมือการตรวจสอบผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและมีการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
- 1.2 ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ ผู้บริหารควรมีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำงานเชิงรุก รู้จักสร้างวิกฤติให้เป็นโอกาส และไม่รีรอที่จะนำโอกาสนั้นมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษา
- 1.3 ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย
- 1.4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ ผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจ ให้กับบุคลากร เพื่อให้รู้สึกมั่นคงในหน้าที่การงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและความก้าวหน้าของบุคลากรเพื่อให้เลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและนำพาองค์กรดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ
- 1.5 ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้บริหารควรศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกแล้วนำ

ข้อมูลมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ มีการวางแผนงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างมีหลักการและเป็นระบบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มีความถนัดหรือ ความสามารถ เฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือระดับสูงทั้งในประเทศหรือ ต่างประเทศได้ รวมถึงส่งเสริมให้ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียน การสอน และส่งเสริมให้โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาตัวแบบและตัวชี้วัดด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความมี ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ควรศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

เอกสารอ้างอิง

- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นัฐชา แลบัว และกุลจิรา รักชนคร. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 17(1), 120-134.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุริยาสาส์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ชลบุรี : มนต์รี.
- รีน หมื่นโกตะ. (2557). *กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล*. ปรินญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- วิรัตน์รัตน์ เสือจอย. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (ปรับปรุง). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุกัญญา เตจ๊ะ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุชาวลี ทองโพธิ์ใหญ่. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, 9(1), 1-14.
- สุทธิชัย นาคะอินทร์. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. แห่งประเทศไทย.
- หัตรินทร์ ดอนดี. (2564). ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- Bailey, C. (2007). Abstract. The Meaning, Antecedents and Outcomes of Employee Engagement: A Narrative Synthesis. *International Journal of Management Reviews*, 1, 1-23.
- Davies, B. & Davies, B.J. (2010). The nature and dimensions of strategic leadership. *International Studies in Educational Administration*, 38 (1), 5-21.

- Dubrin, A.J. (2004). *Leadership: Research Findings, Practice and Skills*. 4 th ed.
New York: McGraw - Hill.
- Jonson, G. & Scholes, K. (2003). *Explore Cooperate Strategy*. Prentics Hall.
- Kinicki, A., & Williams, B. (2009). *Management 3/e*. New York: McGraw-Hill.
- Schemerhorn, J.R. (1999). *Management, 6th ed*. New York: John Wiley & Sons.